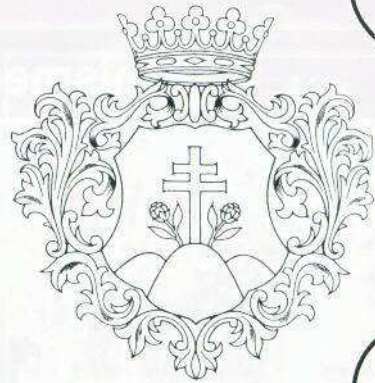

Mi újság FÉNYSZARUN?

Jászfényszaru város lapja

2004. augusztus

Ára: 65,- Ft

15. évfolyam 8. szám

Emlékezés Kiss Józsefre

A Fényszaruiak Baráti Egyesülete Kiss József tanár, helytörténeti kutató születésének 80., halálának 15. évfordulója alkalmából **2004. szeptember 11-én** (szombaton) délután 4 órakor a róla elnevezett Helytörténeti Gyűjteménynél (Somogyi Béla út 23.) megemlékezést tart.

Várjuk a tanár úr tisztelőit, volt tanítványait, a FÉBE tagjait és minden érdeklődőt.

Elismerés

Az Iparművészeti Múzeum és társintézmények a Balassi évforduló alkalmából pályázatot írtak ki hagyományos és korabeli használati tárgyak alkotására.

A több mint 200 pályázó mellett *Szilágyi Dezső* népi iparművész faragott borotvakészítő tartóval és szarvasagancsból készült lőportartóval nevezett a kiírásra. Az alkotásokat 2004. május 21. és június 21. között az Iparművészeti Múzeum aulájában megrendezett kiállításon tekinthették meg az érdeklődők.

A kiállítás zárásaként tartott ünnepségen Szilágyi Dezső részére Balassi plakettet és tárgyjutalmat adományoztak.

Képzőművészeti kiállítás

Augusztus 19-én *Dégy István* festményeiből nyílt kiállítás a művelődési házban. *Nagyné Faragó Mária* igazgató köszöntötte a megjelenteket. Ezután maga az alkotó mondta el, régi vágya teljesült azzal, hogy munkáit bemutatathatja Jászfényszarun. A település nevét először a Kiskundorozsma történetét taglaló kötetben olvasta abban az összefüggésben, hogy a XVIII. század elején több család települt Dorozsmára. Mint mondta, kíváncsi volt, milyen emberek élnek a szép nevű Jászfényszarun. A kiállításon megjelent érdeklődők a különféle festészeti technikák minden fortélyát kitűnően ismerő és művelő alkotóművész munkáiban gyönyörködhetnek.

„Mi is kaptunk egy pillanatnyi időt...”

Augusztus 20-a előestéjén Jászfényszaru főterén került sor arra a megemlékezésre, amely 18 órakor vette kezdetét. Az ünnepséget jelenlétükkel megtisztelték a jászfényszarui lakosok, valamint közéleti személyek, tisztségviselők: dr. Kis Zoltán, dr. Gedei József és Tóth Gábor országgyűlési képviselők, Lóczy Miklós, a Megyei Közgyűlés alelnöke, dr. Csikos Zoltán, a Megyei Közigazgatási Hivatal vezetője, Gubicz István jász kapitány, a lengyelországi Zakliczyn delegációja és Erdélyből érkezett borsí és nagyváradi vendégek.

A hagyományokhoz hűen a Himnusz eléneklése után a Szűcs Mihály Huszárbandérium tisztelgését követte az új kenyér átadása.

„A képviselő társaim és a magam nevében szeretettel köszöntöm Önöket Magyarországon nemzeti ünnepe alkalmából. Ehhez a naphoz kötődik Alkotmányunk megszületése is. Több mint 1000 éve erőskezdő, előrelátó szent királyunk államot alapított és meghonosította a kereszténységet, amely vallásban különösen nagy hangsúlyt kap a szeretet, a rászorulókat gyámolítása, felemelése, mai fogalomként az esélyek növelése. Kiemelten fontosnak tartotta az oktatást, folytonosságra törekvő, családszerető királyunk oly módon oktatta gyermekét, hogy fiának, Imre hercegnek szóló intelmei

ma is aktuálisak. Az idegenek tiszteletét, ma együttműködésnek, integrációnak és toleranciának hívjuk. Szörényi-Bródy rock operájában így fohászkodik István király: - Óh, jó anyám! Békét akar már a nép és az Istenünk! - s ez az óhaj 2004. augusztus 20-án és folyton aktuális, ma is demokráciát, stabilitást, békét akar a nép. Márai Sándor így fogalmaz: „Mi is, akárcsak Szent István, részei vagyunk a nemzet életének, mi is kaptunk egy pillanatnyi időt a Sorstól. Használjuk fel tehát akként, hogy hasznára legyünk nemcsak magunknak, de mindazoknak, akik velünk élnek, s akik utánunk jönnek.” - E gondolatok jegyében nyitotta meg *Győriné dr. Czeglédi Márta* polgármester asszony a nemzeti ünnepünk alkalmából rendezett városi ünnepséget.

A lengyelországi Zakliczynnel már korábban kialakult kulturális kapcsolat további erősítése céljából delegáció érkezett városunkba. A küldöttség vezetője, *Stanislaw Zabinski* jegyző köszöntötte az ünnepségen megjelenteket. Utalt történelmünk közös pontjaira: Mindkét ország története akkor kezdődik, amikor keresztények lettünk. Annak gyümölcse az, hogy mindig együttműködött a két ország: közös királyaink, közös szentjeink voltak. Tagjai voltunk az Osztrák-Magyar Monarchiának, és volt

(Folytatás a 3. oldalon)

Honismereti tábor

Az idén augusztus 16. és 22. között került megrendezésre a Helytörténeti és honismereti tábor, amelyet a FÉBE szervezett és támogatott. A programokon együtt vettek részt borsói és nagyváradai valamint jászfényzsarui gyerekek. Tavaly hasonló jellegű tábor helyszíne volt Bors, ahová fényzsarui gyerekeket hívtak meg. A tábor szervezői színes, változatos programokat biztosítottak egész hétre. Kedden kerékpártúra a zsámboki Tájházhoz és a toalmási strandra, szerdán budapesti városnézésen voltunk. Csütörtökön együtt ünnepeltünk a jászfényzsaruiakkal, pénteken Egerbe kirándultunk. Szombaton kerékpárral meglátogattunk egy jász tanyát, ahol a gyerekek lóra is felülhettek, délután Jászágón megnéztük az Iskolamúzeumot és a szüreti felvonulást. Azért, hogy jól érezzük magunkat a „háttérből” meglepetésekről gondoskodtak a szervezők. Ezért köszönetet mondunk az Általános Iskola vezetőségének és a SZIBAKŐ tagjainak.

És hogyan látták a gyerekek? Íme egy kis ízelítő: „Nekem a toalmási strandolás tetszett, mert akkor a jászfényzsaruiak együtt voltak a nagyváradiakkal és a borsiakkal.” –

„Rozika néninél Kiss Tibi bácsi finomat főzött, de mindenhol finom volt minden.” – „Nekem az utolsó vacsora tetszett, mert Tóth Tibi bácsival jó vicceket meséltünk.” – „Nekem a zsámboki kirándulás tetszett, mert ott az asszonyok azokat a ruhákat viselik, mint régen.” – „Nekem a kedves fogadtatás tetszett.” – „Tóth Tibi bácsi sok történelmi eseményről mesélt.” – A szakácsnő nagyon felséges ételeket készített nekünk.” – „Nekem a Parlament és a Hadtörténeti Múzeum tetszett.” – „A felnőttek a pancsolóba főtt kukoricát is hoztak nekünk.” – „Nekem legjobban a lovaglás tetszett, csak rövid volt.” – „Teljesen úgy érzem magam mintha otthon lettem volna, hiszen otthon is voltam Magyarországon, az ősházában. Nagyon kevés idő alatt rengeteg barátom lett.” – „A jászfényzsaruiak voltak azok az emberek, akik otthonos hangulatot teremtettek erre a kis időre.” – „Még nem rég indultam hazafelé, de már visszavágyok.” – „Nekem legjobban az éneklés tetszett a tábor-tűz körül, jó volt látni, hogy együtt énekel-tünk.”

Az erdélyi csoport vezetői: Bárdi Márta (Nagyvárad), Kubola Anikó és Paur Irén (Bors)

A felvételen az augusztus 20-ai városi ünnepségen kitűnően muzsikáló Zagyu Banda. (Fotó: Rohoska)

Jászfényszaru a DUFLEX Fotográfiai Stúdió szemével

Az elmúlt hetekben, hónapokban a Bedekovich Lőrinc Népőiskolai Társaság szervezésében a gödöllői DUFLEX Stúdió munkatársai, fotósai járták településünket. Köszönettel tartozunk mindazoknak, akik ez augusztusi alkotóműhely megvalósításában közreműködtek és a fotózásokra lehetőséget adtak.

A képek témái Jászfényszaru múltjából és jelenéből köszönnek ránk. Ránk, akik még látjuk magunk előtt öregjeinket, vagy azok mára már többnyire elenyészett házá-tanyáját, s látjuk a megújulást.

Kötnék a gyökereink akkor is, ha az élet másfelé vezette utunkat, s így a hazán belül van nekünk még egy „idehaza” is – a Jászság, Jászfényszaru.

Az elkészített képekből terveink szerint már 2004. november 19-re, a hagyományos Erzsébet napi programunkra egy kiállítási anyagot hozunk létre. Azí követően albumot jelentetünk meg „Jászfényszaru Képeskönyve” címmel. E képes krónika elkészítéséhez támogatókat is várunk, illetve előfizetési lehetőség is van szeptember folyamán. Az előfizetés díja 1300 Ft (az előfizetők névsorát a kiadványban feltüntetjük), megjelenése után pedig kereskedelmi forgalomba kerül 1800 Ft-os áron. Előfizetésre a szokásos helyeken, személyeknél kerül sor. Érdeklődni lehet: Kovács Béláné Pető Magdolna (57/422-527), illetve Városi Könyvtár (57/422-265).

Kiállítás meghívókból

A Fényszaruiak Baráti Egyesülete a településhez, a Jászsághoz kapcsolódó meghívókból kiállítást tervez. A kiállítás anyagának teljesebbé tétele érdekében kérjük az újság olvasóit, akinek az utóbbi 100 évből Jászfényszaru múltjához, egy-egy fontos eseményéhez kötődő meghívó van a birtokában, kérjük, hogy a kiállítás idejére adja kölcsön. A felajánlott meghívót eredetiben vagy fénymásolatban közkincesé tesszük. A régi meghívókat a felajánlók október 31-ig nyitvatartási időalatt a Városi Könyvtárban adhatják le, vagy kérésre (tel.: 422-871) érte megyünk. Segítő fáradozásukat előre is köszönjük. *L. T.*

Önkéntes tűzoltók pályázata

A Belügyminisztérium ebben az évben is lehetőséget biztosít az önkéntes tűzoltó egyesületeknek, hogy felszerelésre, gépjármű felújításra és szertár, laktanya bővítésre pályázhassanak.

A helyi tűzoltók 500 ezer forint értékű technikai eszköz-beszerzésre nyújtottak be pályázatot.

„Mi is kaptunk egy pillanatnyi időt...”

(Folytatás az 1. oldalról)

néhány szomorú dolog is mindkét ország történelmében. De a legfontosabb, hogy a lengyel és a magyar nép, mind a két ország a mai napig nagy barátságban él. „- 2004. május 1-jén mi is az unió tagjai lettünk Tisztában vagyunk, hogy magyarok és lengyelek maradtunk, akik voltunk, a kultúrát, a tradíciókat ápolni kell.”

Ezt követően *Erdei Gábor*, aki tavaly végzett a békésesabai színiiskolán, *Illyés Gyula Nem menekülhetsz* című versét adta elő.

Dr. Kis Zoltán köszöntőjében hangsúlyozta, talán a sok áldozatnak, amit ez az ország meghozott, az eredménye az, hogy Magyarország Európában egy olyan értéket képvisel, amelyet méltán ismernek el, és amelyre méltán lehetünk büszkék. Nem véletlen, hogy az államalapítás napján a kenyérre is emlékezünk, amely nemcsak imáinkban jelenik meg. A magyar embernek a kereszténységhez, az európaisághoz, a függetlenséghez a kenyér, mint szimbólum elválaszthatatlanul tartozik hozzá. Ez az, amit nekünk mindig éreznünk kell, még akkor is, ha időnként elcsüggedünk, pesszimiztábbak vagyunk vagy egymással szembefordulunk. Az indulatokat, a beszívargó gyűlöletkeltést közösségeinkben ne engedjük teret nyerni. Jászfényszaru látszik, hogy ha a közösség egyet akar, ha összetart, s a közösség valóban a település ügyeiért tesz, nem egymással szemben, hanem egymásért, akkor ennek megvan az eredménye. Erről szól augusztus 20-a is: tudunk-e ebben az országban közösségeket teremteni, tudunk-e ebben az országban csoportokat úgy egymás mellé állítani, hogy egy ügyet vigyenek, hogy ne a megosztottság, hanem az összefogás legyen a meghatározó.

Ebben az évben Jászládány adott otthont a Jászok Világtalálkozójának. Ekkor iktatták be az új jász kapitányt, *Gubiez Istvánt*, aki az ünnep alkalmából köszöntötte városunk lakosságát. Szólt arról, hogy a jászok, bár nehézségek árán, de István király intelmeit megfogadva a magyar nemzet teljes jogú tagjaivá váltak. Mai feladatunk őrizni e népesoport hagyományait: szép példái ennek a viselet, a bandérium, a jászági ételek fesztiválja, s az évről évre megrendezésre kerülő jász világtalálkozó.

Kaszai Lili előadásában egy Szent Istvánról szóló éneket hallhatott a közönség, ezt követően kitüntetések átadására került sor.

Elsőként *Dr. Csikos Zoltán*, a Megyei Közigazgatási Hivatal vezetője és *Lóczy Miklós*, a Megyei Közgyűlés alelnöke a

belügyminiszter által adományozott kitüntetést, a „Köz szolgálatáért” érdemjel ezüst fokozatát adták át Győriné dr. Czeglédi Márta polgármesternek, aki köszönetében kifejezte, hogy ezt a munkát egyedül nem tudná folytatni, csakis a lakossággal közösen.

Ezt követően a polgármester asszony és *Mészáros László* jegyző helyi kitüntetéseket adott át. A Képviselő-testület határozata alapján a „Jászfényszaru a köz szolgálatáért” elismerést ebben az esz-

tendőben dr. *Csábi László* fogszakorvosnak és *Virág István* pedagógusnak adományozták. A „Jászfényszaruért” kitüntető emlékérmét a Sportegyesületnek ítélték oda, a díjat *Cserhádi Ferenc*, az egyesület elnöke vette át.

Megtudtuk, hogy *id. Szabó László* és *Zsámboki László* megkezdték Jászfényszaru sporttörténetének feldolgozását. A kiadvány megjelenetésére várhatóan egy év múlva kerül sor.

Jászfényszaru város önkormányzata két esztendővel ezelőtt sikeresen pályázott 6 költségalapú bérlakás építésére. A mintegy 70 millió forintba kerülő beruházás költségének 50 százalékát pályázati erőforrás biztosította. A műszaki átadás már megtörtént, az ünnepélyes kulesátadásra pedig ezen a városi ünnepségen került sor a beruházó Kipkorszolg Kft igazgatója, *Grézi Miklós* részéről. A helyszíni ünnepélyes átadás szeptember 17-én 10 órakor lesz.

Az önkormányzat tárgyalom adományozásával ismerte el a kiemelkedő közösségi munkát végzők tevékenységét,

akik az idei köztisztasági akcióban vették ki részüket. A jutalmakat *Szűcs Antal*, a Környezetvédelmi Bizottság elnöke és *Győri János* alpolgármester adta át.

A városi ünnepség az európai unió himnusz eléneklésével zárult. Ezt követően került sor a kulturális és szórakoztató programokra. A helyi művészeti iskolások polkáját az Iglice néptánc bemutatója követte, amelyhez a zenét a városnap ünnepségen is kitűnően muzsikáló Zagyva Banda szolgáltatta.

Ismét gyönyörködhattunk a Borostyán társastáneklub műsorában, majd népszerű operett és musical számokat adott elő *Mándok Ivett* és *Csengery Gábor*. A közönség körében nagy tetszést aratott a *Bon Bon* együttes műsora. A művészeti iskolások tüzáncot jártak, elővezetve a 22 óra után néhány perccel kezdődő, várva várt, zenére komponált tűzijátékot. A rendezvény *Puskás Adrienn* és *Puskás István* könnyűzenei műsorával zárult.

A színpadi dekorációt *Harmathné Boros Mária* készítette, a hangosítást *Hamos Miklós* és *Nádudvari László* végezte, a terrendezést a GAMESZ dolgozói vállalták, a térzene és műsorban fellépők rendezésének felelősei a művelődési ház dolgozói voltak, a konferansz *Bordásné Kovács Katalin* volt. A rendezvény zavartalan lebonyolítást a Rendőrség biztosította.

Virág István és dr. Csábi László

Cserhádi Ferenc

Kaszai Lili

Erdei Gábor

Szöveg: Sugár Istvánné
Képek: Rohoska

„Ha az utolsó fát is kivágtad, ha az utolsó halat is kifogtad, ha az utolsó folyót is elszennyezted, rájössz majd, hogy a pénz nem ehető!”

Az eddigi mese és történelmi kor ihlette fantáziavilágot elhagyva az idén a szakértői dráma vízeire evezünk. Merész vállalkozás napjaink égető problémáival szembenézni, mi mégis megpróbáltuk.

Az Általános Iskola, Kooperatív Művészeti Alapiskola és a Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság Drámapedagógiai Műhelye szervezésében július 6-13-ig immár 7. alkalommal rendeztük meg drámajátékos alapokon nyugvó komplex művészeti táborunkat. Szeretnénk, ha a „Lét a tét” szlogenről nem a valóság-show-k jutnának eszükbe a résztvevőknek, hanem az, hogyha az ember nem változtat radikálisan fogyasztó szemléletű, környezetét veszélyeztető magatartásán MOST, akkor már a mi életünkben megsokszorozódnak a környezeti katasztrófák, mert a 24. órában vagyunk.

A nyitószertartáson elhangzott problémák, adatok, bemutatott események sajnos az első szótól az utolsóig igazak, hitelesek voltak. A problémák, összefüggések meg-, illetve felismerésén túl a célunk az volt, hogy alternatívákat keressünk. MIT TEHETEK ÉN, azaz mit tehet az egyén saját szűkebb és tágabb környezetében? Hogyan változtathatunk rossz szokásainkon?

Indulás előtt az iskola udvarában fát ültettünk. Zebevényben álltak meg először az autóbuszok, egy 85 éves hajóskapitány évtizedek alatt gyűjtött és készített magánkiállítását csodálhattuk meg, majd lementünk a Duna-partra. A millenáris emlékműhöz felsétálva a környék egyik legszebb panorámájában gyönyörködhattunk. Tovább folytatva utunkat Nagybörzsönyben álltunk meg, ez a 800 lelkes falucska 4 templomáról, tájházáról és vízimalmáról híres. Délután érkezünk Kemencére, a falu szélén, festői környezetben lévő faház, kissé nomád táborhelyre, melyet sátrakkal és a tábori konyha felállításával komfortosítottunk. Vacsora után a 7 év alatt már 280 centiméteresre növekedett zászlókat az első táborozók vonták föl.

Szerdán reggel a „Lét a tét” konferenciára érkező tudóstársakként köszöntöttünk minden résztvevőt, akik azért jöttek össze, hogy a Földet megmentsék a pusztulástól. A

Ez már nem mese!

regisztrációnál mindenki átvehetett egy kitűzött a konferencia logójával, egy emlékeztető és jegyzetelésre alkalmas újrapiapírból készült öko-füzetet és egy tollat. A megnyitó plenáris ülés után koreszortonként szekcióba vonulva játékosan ismerkedtünk egymással és a témával. Délután kiránduláson fedeztük fel a környéket. Este újra plenáris ülést tar-

tottunk, összegeztük és négy nagy csoportba kötöttük a környezetvédelmi problémákat.

Csütörtökön a szekciók ennek megfelelően négy bizottságba delegáltak küldötteket. Életmód, Hulladék-szennyezés (HUSZ), Energia és takarékoság (ET), valamint Természetvédelmi (TV) bizottságok alakultak. A tábor ideje alatt jól berendezett „tudós sarok” állt a „kollégák” rendelkezésére. Környezetvédelmi kiadványok, lexikonok, szakkönyvek, újságcikkek segítségével is lehetett választ és kiutakat keresni egy-egy kérdéssel kapcsolatban. A tudóscsoport programja kicsit gyakorlatiasabb színtereken folytatódott. Szekciókként nagyon érdekes, ún. „zseblabor-kísérleteken” vettünk részt három, az ELTE-n végzett fiatal tanár jóvoltából. Ezek érdekes kémiai, fizikai kísérletek voltak, de rávilágítottak a természetben lejátszódó folyamatokra és azok következményeire is (pl. savas eső). A nylon, hamarosan a szemétkövető reklámtáskák kiváltására tetszetős, kis helyet foglaló, egyedi tervezésű textil táskákat festettünk. Ezekkel a tábor témáját idéző szatyrokkal azóta is találkozhatunk Jászfényszarun. A tudósok munkaruhájára, a fehér pólóra szintén képek, feliratok kerültek. Natúrkozmetika, parfüm készítés hívta fel a figyelmet a természetes alapanyagok használatára. Megtapasztalhattuk a frissítő talpmasszszs jótekonyságát is. Elkezdődött a madáretetők gyártása, estefelé strandoltunk.

Pénteken tanulmányútra indultunk. A bizottságok a nap folyamán témakörüknek megfelelően megfigyeléseket végeztek Esztergomban. A történelmi városban megnéztük a Bazilikát és a Duna Múzeumot, amely 2001-ben méltán nyerte el az Év Múzeuma kintüntetést. Sétahajózással zártuk a tanulmányutat. Este ki-ki beszámolt tapasztalatairól, megfigyeléseiről.

Szombaton FOGYASZTÁSMENTES NAPOT hirdettünk. Egyetlen résztvevő sem állt sorban aznap üdítőért, jégkrémért sem az ebédlő mellett, sem a strandon. Jó volt látni, hogy képesek erre az önfegyelemre. Ugye, néha otthon is lehetne ilyen napokat beiktatni? Ezen a napon akadályversenyen mérköztek a bizottságok, ahol ügyességi és elméleti síkon mérték össze ötletességüket, tudásukat, erejüket. Újabb strandolás után éjszakai megfigyelések színesítették a programot.

Vasárnap kirándultunk. A helyi működtetésű kisvasúttal igen

(Folytatás az 5. oldalon)

Zseblabor készítése

.....fátető, deszka madáretető”

Túra a Fekete-völgyben

Ez már nem mese!

(Folytatás a 4. oldalról)

izgalmas 3 km-t tettünk meg. A vonatkozás után a Fekete-völgyben túráztunk. Útközben még egy napkollektorral melegeített kis úszómedence látványa is segítette szemléletünk formálódását. Este a Holnapután című filmet nézhetette meg, aki akarta. Ez a film környezeti katasztrófát mutat be, mi történik, ha leáll a Golf-áramlás. A szakemberek véleménye szerint ez a lehetőség fennáll, de valahogy mégsem akarunk ilyen kellemetlen dolgokról tudni!

Hétfőn a már előzőleg meghirdetett reklám, anti-reklám pályázatra és Ki mit tud?-ra összeállított jeleneteken szórakoztunk. Délután „Le nem bomló divatbemutatót” tapsoltunk a legújabb műanyag és fém alapanyagú kollektcióknak. A szekeiók, stilszerűen 1-1 láda málnát kaptak jutalmul. Este a konferencia zárásaként „svédasztalos állófogadáson” vettünk részt, majd multság, tábortűz, közös éneklés és közkívánatra éjszakai túra zárta az utolsó estét. Meglepetésünkre 2 óraker már mindenki nyugovóra tért.

Kedd délelőtt a konferencia ünnepélyes bezárására került sor, ahol tanársegéddé avattuk a résztvevőket és mindnyájan fogadalom tétellel erősítettük meg, hogy a tanultakat továbbadjuk. Az ünnepélyes zászlólevonásban most a hetedszer táborozók segédkeztek. Hazafelé meglátogattuk Turán a SZELEKTÍV KFT telephelyét, ahol rövid, szakszerű magyarázat és nézelődés után átadtuk a 8 nap alatt szelektíven gyűjtött tábori hulladékot további hasznosításra. Az egész héten komposztált szerves hulladék Kemencén maradt. Lehet, hogy mások is gyűjtik majd?

Táborunk eredményességét mind több szülői visszajelzés mutatja, mely szerint gyermekeik szóvá teszik otthon, hogyan lehet takarékosabban, kevesebb szeméttel, egészségesebben élni a mindennapokat. Reméljük, minél több résztvevőben sikerült elvetni a magot. Bízunk abban, hogy a családok, a barátok, a szomszédok is elgondolkodnak, esetleg „megfertőződnek” ezzel a szemlélettel, és felismerik, hogy a természet kincseinek elhordálása, a folyamatos fogyasztás, szemétyártás, a helytelen életmód mind-mind zsákutcába torkollanak.

Végezetül álljon itt egy, a tábor mottójául szolgáló Gandhi idézet:

„Magunk váljunk az a változássá, amelyet a világban szeretnénk látni...”

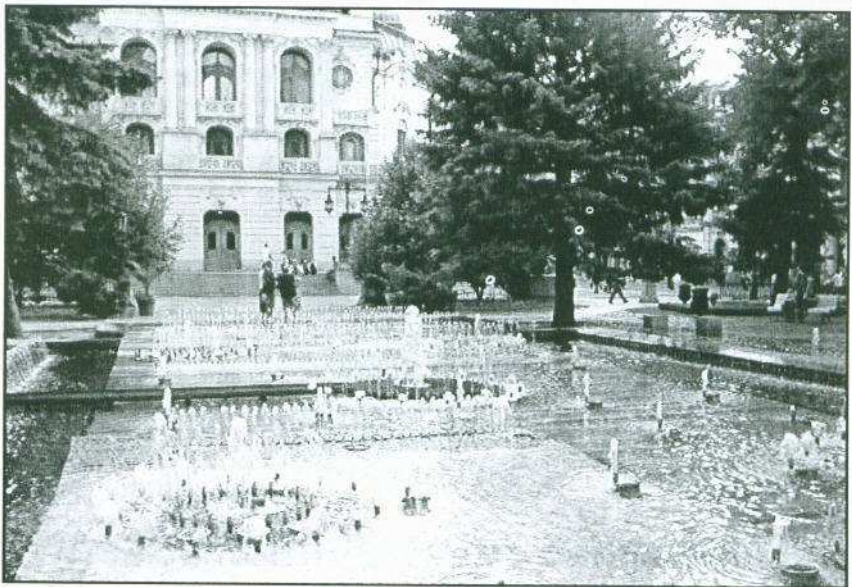
A kemencei ökotáborot támogatták: Jászfényszaru Város Önkormányzata, Általános Iskola, Kooperatív Művészeti Alapiskola és Szakiskola Jászfényszaru, Jászfényszaruért Alapítvány, Jászfényszaru az Oktatásért Alapítvány, Alfa Ipari Rt Jászfényszaru, A.S.A. Környezetvédelem és Hulladékgazdálkodás Magyarország Kft. Gyál, Tóth György vállalkozó, Kovács Béláné és a szülők.

Éva, Katinka

Török Táborban Pácinban

A víz, amikor „bomba”...

...és amikor szökőkútban csobog.

Június 28-án reggel 9-kor keltünk útra immár harmadszor Pácin felé. Kis csapatunk hatalmas jókedvvel s még nagyobb légkondicionált, kényelmes autóbusszal utazott, hisz több órás út állt előttünk az észak-keleti országhatárig.

Késő délután értünk Pácinba, s már ismerősként pillanatok alatt belaktuk a táborot és a falut is egyben. Hajnalban már aludtunk is!

Másnap az útlevéllal rendelkezők a szlovákiai Kassára látogattak, megnézték a Dómot, gyönyörködtek a harangjáték ritmusára táncoló szökőkútban. Este az egész csapat beledugta lábát a Karcsa-tóba, de egyöntetűen megállapítottuk, hogy dermesztő. Azonban bízunk a napsütésben, hogy míg ott vagyunk sikerül felmelegítenie a vizet.

Szerdán Telkibányán megnéztük a múzeumot, majd kisvasúttal utaztunk Pálházáig. Csütörtöktől már melegebb volt a tó vize, így két napon át sikerült fürödnünk.

Számháborúztunk a „szűnyogosban”, két helyi „jóképu tehetség” vezetésével breaktánc oktatásban is részesültünk. Ili néni és férje jóvoltából egy este telechettük magun-

kat igazi hazai ízekkel. Mindenki örült a bográcsolásnak, s néhány kendőzetlen vélemény jölesett Szabolesnak: „Egész héten nem ettem ilyen jót!” Nelli néni minden este kártyapartira csábította a táborlakókat. UNO-csatáktól hangzott az ebédlő. De legnagyobb sikere talán – a Nati néni vezette számháborúk mellett – a vízbombacsatának volt, amit Törökné Jutka néni a táborvezetőnk szervezett 400 db vízbomba biztosításával. Szombaton a Bodrog-közi Napok teljes kínálata rendelkezésünkre állt, de a tűzijátékot már a táborból néztük fáradtan.

E tábor különlegessége volt, hogy minden program levezetésében fantasztikus segítőtársaink akadtak a hetedikes nagyfiúk és két nyolcadikos nagylány – Palencsár Boróka és Béczy Detti – személyében.

Gyorsan elszállt az egy hét, s már jöhetünk is visszafelé. Végleg búcsút vettünk ettől a táborhelytől, így régi jelszavunk átalakult: Jövöre, veletek, MASHOL!

N.J.J.

Fotók: Török Kriszta

Jász emlékmű

A jászberényi Városvédő és Szépitő Egyesület elhatározta, hogy a jászok fővárosában közadakozásból egy új köztéri szobrot készített. Az emlékmű felállítását 2005. május 6-án a jászok redemptio 260. évfordulójára tervezik. Az új szobrot a főtérre szánják. A szobor mondanivalója kapcsán több elképzelés is felmerült. Végül egy jász kapitány megjelenítése mellett döntöttek. A jász kapitány mindenkor a jászok vezetője, a kerület, a települések ügyeinek intézője, a mindenkori közigazgatás, a jász kerület első, felelős embere volt. A jász kapitány megtestesíti a történelmi múltat, a jászok összetartozását. A szobor nem a Hármas-kerület fennállása során hivatalban volt 16 kapitány valamelyikéről készül. Olyan kapitányt ábrázol, mely viseli a kapitányi jelképeket és szimbolizálja a történelem nagy korszakát, de konkrétan egyik kapitányra sem hasonlít. Az emlékmű a 18. jász település összetartozását is megjeleníti, a szobor talapzatán a települések címerei is láthatók lesznek.

Az emberi léptékű szobor, amely méreteiben hasonlatos a Korszós lány alakjához, harmonikusan illeszkedik a főtér környezetébe. (Emlékeztetőül a berényi városvédők a 250. évforduló kapcsán 1995-ben avatták fel Zilahy Zoltán szobrászművész Korszós lány szobrát, amely az elmúlt évek során kedvelt látványossága lett a főtérnek.) A szobor elkészítésére - a közös történelmi múlt miatt is - a kunok jeles művészet, a karcagi Györfi Sándor szobrászt kérték fel. Az alkotó a közelmúltban már betöltötte a felelevenített kunkapitányi tisztet. Györfi Sándor elkészítette az emlékmű makettjét, amely az elmúlt évi Jász Expón közszemlére

ki lett állítva. Az észrevételek, javaslatok figyelembe vételével szeptember végére új makett készül, melyet már a Képzőművészeti Lektorátus is véleményez. A bronzszobor elkészítési és felállítási költsége várhatóan 11 millió Ft lesz, eddig támogatásból, adományból a költség 50%-a gyűlt össze. Az egyesület a Jász emlékművet az egész Jászoknak szánta, ezért várják a jászági települések önkormányzatainak és lakóinak támogatását.

A Fényszaruak Baráti Egyesülete városunkban felkarolja a nemes kezdeményezés megvalósításának segítségét és koordinálja az emlékműre adakozók adományainak eljuttatását a jászberényi Városvédő és Szépitő Egyesülethez. A magán és jogi személyek 1000 Ft alatti pénzdományait Hangosiné Réz Mária nál a takarékszövetkezetben vagy Lukács Pálnál fizethetik be. Az 1000 Ft-ot meghaladó összeg csekkel vagy átutalással fizethető. Befizetési csekk a fenti személyektől kérhető, utalni a 10104260-59009652-00000002 számlaszámra lehet. A közhasznú fokozatú Városvédő és Szépitő Egyesület a csekkes és számlára utalt összegekről adócsökkentő igazolást ad ki, így a befizetett összeg 30%-a 2005 elején a SZJA-ból visszatéríthető. Az adományozók névsorát az egyesület Berényi Kárméntő című lapjában nyilvánosságra hozza.

A FÉBE bízik benne, hogy tagjai, a város jó szándékú lakosai a nemes cél mellett összefogással, mint 1745-ben a redemptio alkalmával, segítik megvalósítani a jászok emlékművét.

Tóth Tibor
FÉBE elnöke

Tájékoztató a kétszintű érettségi vizsgáról

2005-ben Magyarországon megszűnik a felsőoktatási felvételi vizsga, szerepét a kétszintű érettségi vizsga veszi át. Ez a változás végre megteremti a lehetőséget annak, hogy a diákoknak a sikeres továbbtanuláshoz elegendő a középiskolai követelmények megfelelő elsajátítása. A jövőben nem kell az érettségi mellett külön egyetemi/főiskolai felvételi vizsgára készülni. Így az érettségi vizsga visszanyeri méltóságát. A kétszintű érettséggel főlegessé válnak a társadalmi különbségeket növelő, a szülők és a diákok számára egyaránt nagy terhet jelentő, költséges egyetemi/főiskolai felvételi előkészítők, különórák is.

Amikor a jövőre érettségizők megszűltek, főiskolára-egyetemre bejutni csak keveseknek adatott meg. A fiúk számára a sikeres felvételi „jutalma” akkor még egy év sorkatonaság volt, csak azután folytathatták tanulmányukat. A felsőoktatás iránti érdeklődés növekedése is szükségessé tette az érettségi szerepének megváltoztatását. A

kétszintű érettségi bevezetéséről még 1996-ban született döntés. Sok részletet kellett egyeztetni, össze kellett hangolni a változtatás szándékát a felsőoktatás igényeivel, a középiskolák lehetőségeivel. Abban azonban mindvégig társadalmi konszenzus volt, hogy új, korszerűbb és igazságosabb vizsgarendszert kell kialakítani.

A kétszintű érettségi több szabadságot biztosít a továbbtanulni szándékozóknak, mert maguk dönthetik el, hogyan gyűjtik össze a számukra szükséges pontszámokat. De több lehetőséget ad magának a közoktatásnak is azzal, hogy a közoktatás határozza meg a vizsgakövetelményeket, és nem kell az egyre keményebb felvételi vizsgákat követelő főiskolákhoz, egyetemekhez igazodniuk.

A jövőre bevezetendő érettségi vizsga részleteit az Oktatási Minisztérium honlapján is közzétett tájékoztatóból ismerhetik meg az érdeklődők.

Forrás: (www.sulinet.hu)

Meghívó

Az FRBE 2004. szeptember 11-én 19 órai kezdettel Búcsú Bált rendez a művelődési házban.

A bált zenét Szajkó Nándor és együttese szolgáltatja. Sztárvendégként fellép a Váradi Roma Café együttese.

A vendégek kiszolgálásáról a Vágó Bt. gondoskodik.

A belépő 1500 Ft/fő. Jegyek megvásárolhatók: Jászfényszaru, Sallai u. 31.

Minden érdeklődőt szeretettel vár

*a Fényszaru Romák
Betegségmegelőző Egyesülete*

Megújult a szökőkút

A Széchenyi-terv Turizmusfejlesztési Programja keretében meghirdetett pályázaton nyert 1 millió forint és az önkormányzat 700 ezer forint saját erő felvállalásával természetes kőburkolatot kapott a szökőkút augusztus 20-ai tiszteletére. További munkák keretén belül hasonló burkolattal látják el a főtér egyik kiemelkedő emlékművének környékét, valamint újabb padok és szemetgyűjtő edények kerülnek elhelyezésre a pályázaton nyert összegből.

Köszönetnyilvánítás, emlékezés

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett anyósom és nagymamánk KOVÁCS JOACHIMNÉ Langó Mária temetésén megjelentek, sírjára virágot, koszorút hoztak, fájdalmunkban együtt éreztek velünk.

A gyászoló család

Emlékezés

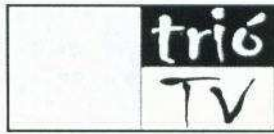
PETŐ FERENC halálának 1. évfordulójára.

**„Megállt egy beteg szív,
amely értünk dobogott,
két dolgozó kéz,
amely értünk dolgozott.
Örökre elmentél,
már hiába várunk,
végső otthonodban
nyugalmat kívánunk.”**

Szerető családod

Közzet Képes Krónika

JÁSZFÉNYSZARUI TUDÓSÍTÁSOK

Kör.Kép című műsorában minden szombaton 14.00, 18.00 és 23.00 órákor (ismétlések vasárnap 16.00 és hétfőn 21.30 órákor).

BIZTOSÍTÁS

Gépjárműbiztosítás (casco, kötelező).

Lakás- és vagyonbiztosítás.
Életbiztosítás, befektetés.
Felelősségbiztosítás.

Cégünk 16 biztosítóval áll szerződésben.

Kiválaszthatja az Önnek megfelelőt!

Ingyenes tanácsadás.

Záhonyi György

Mobil: (06 30) 219 7764

Záhonyiné Varga Julianna

Mobil: (06 30) 370 0574

E-mail: zahonyigy@freemail.hu

APRÓHIRDETÉSEK

Akác, hárs, selyemfű, facélia és vegyes virágméz termelői áron télen, nyáron folyamatosan kapható. Edényt hozzon magával. Csúz Lajos Jászfényszaru, Aradi út 1. (Tüzépnél).
Tel.: 423-122.

Eladó 3 db 27 méteres, fél colos vas föliaváz. Érdeklődni: Jászfényszaru, Somogyi B. u. 80.
Tel.: 422-356.

Megkímélt állapotban konyhabűtör eladó. Érdeklődni: Jászfényszaru, Dobó István út 75.

Felhívás!

Ingyenes bőrgyógyászati (bőr- és körömgomba) szűrővizsgálat lesz 2004. szeptember 23-án délután 15.30-tól 17 óráig az Orvosi Rendelőben. A vizsgálatot dr. Kun Andrea bőrgyógyász szakorvos végzi. Minden érdeklődőt szeretettel várunk. Védőnők

Júliusi anyakönyvi hírek

SZÜLETTEK: Brjédi Bence (Kazai Bernadett), Dombai Alex (Turza Éva), Kakaş Bálint (Uhljár Katalin), Langó Beáta (Seres Anita), Polatschek Péter (Rimóczi Melinda), Vig Hanna Klaudia (Zsámboki Illdikó).

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK: Rafael Róbert és Rafael Katalin.

ELHUNYTA: Farkas Lászlóné Kovács Terézia (81 é.), Kollár Jánosné Varga Erzsébet (89 é.), Kovács Joachimné Langó Mária (99 é.), Kovács Sándorné Lénárt Ilona (91 é.).

HIRDETÉSI DÍJAINK

Apróhirdetés: 15 Ft/szó

Köszönetnyilvánítás

Egyszerű keretben: 15,- Ft/szó

Dekoratív keretben: 30,- Ft/szó

Vállalkozói szavaz

hirdetés: 40,- Ft/szó

Vállalkozói keret

hirdetés: 40,- Ft/hasábmilliméter

Politikai hirdetés: 30,- Ft/szó

A díjtételek az ÁFA-t tartalmazzák.

Hirdetések feladása a szerkesztőségben.

Cím: Városi Könyvtár

5126 Jászfényszaru, Fürst S. u. 1.

Tel.: 57/422-265

TUSOR Kft

Fűtőtechnikai és Vas-Műszaki Szaküzlet
Pusztamonostor, Szabadság u. 71.
Tel./Fax: 06/57/521-070, 06/57/521-071

GÁZBOJLEREK

FÉG HT 120 literes 57.500,-
FÉG HT 80 literes 49.900,-

KOMBICIRKÓK

WESTEN faligázkazánok -10% engedménnyel
BERETTA 24 kW-os kéményes 108.000,-
SOLARIS 24 kW-os zárt égésterű 114.900,-
JUNKERS 24 kW-os kéményes 133.900,-

PURMÓ acéllemez radiátorok még mindig AKCIÓS ÁRON!

SPLIT klíma 2,6 kW-os 50.468,-
SPLIT klíma 3,5 kW-os 53.063,-
Beszerelési díj: 40.000,- Ft

ALU gurulóállvány 7 m-es 199.900,-

VASANYAG MINDEN MÉRETBEN, TÍPUSBAN!

Az árak az ÁFA-t tartalmazzák.

A házhozszállítás térítésmentes!

Nyitva: H-P: 7.30-17.00 ó. Sz: 7.30-12.00 ó.

ELEKTRO OMEGA BT.**Villamossági Bolt**

Jászfényszaru, Dobó István út 16.
Tel.: 06/30/9483-994, 06/57/522-420
fax: 06/57/522-421

Nyitva: Hétfőtől péntekig 9-17 óráig,
Szombaton 8-13 óráig.

Villanyszereléshez minden egy helyen!

Dobozok, csövek, vezetékek, kábelek, szerelvények, lámpatestek.

Szolgáltatások:

Érintésvédelmi, villámvédelmi,
tűzvédelmi felülvizsgálatok.

Elektromos szerelések.

Áramszolgáltatási ügyintézés.

Szabványos fővezeték és fogyasztói mérőhely elkészítése.

Hirdetésfelvétel, ügyfélszolgálat:

Keddi napokon du. 3-5 óráig

a Fürst S. u. 23. sz. alatt várja Önöket Tamus Angéla.

Tel.: 06/30/232-2303

Allianz Hungaria Biztosító Rt.

A Fotósbolt hírei

Jászfényszaru, Szabadság út 49. Tel.: 57/423-353.

Nyitva: Hétfőtől péntekig 13-18 óráig, Szombaton 9-12 óráig.

Családi fotók, gyereksorok. - Minőségi amatőr filmkidolgozás. - Fényképezőgépek, filmek. - CD-k, audió- és videókazetták. - Kamera kazettás képeretkezés. - Napszemüvegek, nagy választékban. Olvasószemüvegek - karórák - faliórák, ébresztőórák - órakellékek. Koszorúk, sírcsokrok MEGRENDELHETŐK.

Új!
Digitális
képkidolgozás

MIRR-MURR

Ruházat-, játék- és pelenkadiszkont

Telefon: 57/423-350

SZEPTEMBERI AKCIÓNK A KÉSZLET EREJÉIG!

700,- Ft ill. 1000,- Ft-ért kaphatók: - topok, bodyk, pólók, nadrágok, napozók, sztreccs pólók, lányka ruhák

30 % árengedménnyel árusítjuk egyes: - pulóvereinket, szabadidőnket, fiú vászon halásznadrágjainkat (pl. szabadidő: 3950 Ft helyett 2765 Ft (Asti minőség)

Megérkeztek az új fazonú, mintázatu őszi szabadidők. Minőségüket TERESA, ASTI, és a legújabb TINI ruházat készítők biztosítják.

Hosszú újjú pólók: kicsiknek és nagyoknak nagy választékban (kisméretűek 650 Ft-tól 950 Ft-ig).

Fiú oldalt láncos, koptatott farmerek érkeztek

Zoknik: 120 Ft-tól kibővült választékkal.

Pelenka: Liber baby comfort 1750 Ft helyett 1650 Ft

Pampers jumbo pelenka + pólo 4150 Ft

Johnson's törülköző 690 Ft helyett 610 Ft

Baby bruin 240 db-os törülköző 690 Ft.

Jászfényszaru, Kozma lejáró,
a fagyizó melletti kis utca.

Nyitva:

H-P: 8.00-19.00 ó.

Sz: 8.00-13.00 ó.

V: 9-12.00 ó.

Flamingó ÉTTEREM ÉS PIZZÉRIA

Jászfényszaru, Szabadság út 17. – Telefon: 06-57/424-171, 06-20/383-0669

Üzemeltető: Dávid Norbert

Lakodalmak, osztálytalálkozók, családi összejövetel,
munkahelyi ebédek rendezését vállaljuk.
Gyrosz is kapható!
Hidegtálak készítése!
Pizza nagy választékban!

Nyitva tartás: Vasárnaptól csütörtökig 11.00-23.00 ó.;
Pénteken és szombaton: 11.00-24.00 ó.

SZERETETTEL VÁRJUK KEDVES VENDÉGEINKET!

Sport

Két vereséggel indult a megyei I. osztályú bajnokság labdarúgó csapatunk számára. Az ifjúsági korú játékosokkal kiegészített együttesünket Szabó Imre edző próbálja összekovácsolni. Bízunk az eredményesebb folytatásban, hiszen az őszi szezonban a kitűzött cél az első tíz hely valamelyikének megszerzése.

Eredmények:

Jászfényszaru–Fegyvernek 1:3. G.: Szabó József (11-esből). Ifi: 2:7

Besenyszög–Jászfényszaru 1:0. Ifi: 4:0

Fényszaru Kupa

2004. augusztus 1-jén a VSE harmadik alkalommal rendezett sportnapot a Fényszaru Kupáért. A meghívásos labdarúgó tornán 31 gól született a négy összecsapáson. A Fényszaru Kupát Szőlőskert Nagyréde egy évig birtokolhatja, mivel gólzáporos mérkőzésen visszaszerezte azt Jászfényszaru csapatától.

Fényszaru Kupa mérkőzései:

1. Pusztamonostor – Szőlőskert Nagyréde 2:4 (1:2)

Góllövők: Bazsó Sándor, Peredi Tamás, illetve Mihályi Gábor (2), Morvai András, Csomós Tamás.

2. Jászfényszaru – Hatvan FC 5:4 (3:2)

Góllövők: Balogh Béla (3), Szabó József, illetve Szentgyörgyi Tamás (2), Bosánszki Ferenc, Nikl Gábor, 1 öngól.

3. Hatvan FC – Pusztamonostor 5:2 (2:1)

Góllövők: Buzma Zsolt, Burda Béla, Kollár Péter, Nikl Gábor (2), illetve Peredi Béla, Peredi Tamás.

4. Szőlőskert Nagyréde – Jászfényszaru 5:4 (4:0)

Góllövők: Bódis Barna, Csomós Tamás (4), illetve Balogh Béla, Horváth Dániel (2), Szabó József.

A rendező egyesület részéről Cserhádi Ferenc elnök külön díjakat adott át az alábbiak szerint:

- a legjobb kapus: Csehi László (Pusztamonostor)
- a legjobb mezőnyjátékos: Balogh Béla (Jászfényszaru)
- a gólkirály: Csomós Tamás (5) (Nagyréde)
- a legsportszerűbb csapat: Hatvan FC

A torna végeredménye:

1. Szőlőskert Nagyréde	2 győzelem	0 vereség	9:6 gólarány
2. Jászfényszaru	1 győzelem	1 vereség	9:9 gólarány
3. Hatvan FC	1 győzelem	1 vereség	9:7 gólarány
4. Pusztamonostor	0 győzelem	2 vereség	4:9 gólarány

N. L.

Szeptemberi focinaptár

Szeptember 5. vasárnap	15.30 óra	Jászárokszállás – Jászfényszaru
Szeptember 12. vasárnap	15.30 óra	Jászfényszaru – Tiszaföldvár
Szeptember 18. szombat	15.00 óra	Abádszalók – Jászfényszaru
Szeptember 26. vasárnap	15.00 óra	Jászfényszaru – KUN FC

Ügyeletek szeptemberben

Orvosi ügyelet és készenlét

Ügyeleti telefon: 06/30/9150-600

1–5-ig: Dr. Márhoffer Ildikó (Deák F. út 1.) 6–12-ig: Dr. Palencsár Csaba (Ságyvári E. u. 8.) 13–19-ig: Dr. Tóth Zoltán (Fürst S. út 12.) 20–24-ig: Dr. Kocsis András (Hunyadi u. 1/a.) 25–26-ig: Dr. Kiss József (Deák F. út 1.) 27–okt. 3-ig: Dr. Márhoffer Ildikó (Deák F. út 1.).

Az ügyeleti szolgálat baleset vagy életveszély esetén vehető igénybe.

*

Szent Anna Gyógyszertár

Katona J. út

Tel.: 522-460

Készenlétes telefon: 422-868

Nyitva: Hétfőtől péntekig 8.30-12 óráig, 15-19 óráig; szeptember 11-én és 25-én 8-12 óráig.

*

Kleopátra Patika

Szabadság út 40. Tel.: 424-046

Készenlétes telefon: 06/30/244-1456

Nyitva: Hétfőtől péntekig 8-18.30 óráig és minden szombaton 8-12 óráig.

A gyógyszertárak nyitvatartási időn túl felváltva **készenléti szolgálatot tartanak**, amely **csak sürgős esetben** vehető igénybe.

*

Készenlét a vízműnél

Hibabejelentés munkaidőben a 57/ 422-631-es, munkaidőn túl a 06/30/275-3350-es telefonszámon.

*

Közérdekű telefonszámok

Orvosi ügyelet: 06/30/9-150-600

Mentők: 104

Tűzoltóság: 105

Tűzoltóparancsnok (Jászfényszaru): 06/30/9-745-690

Rendőrség (Jászberény): 107

Rendőroros (Jászfényszaru): 422-138

és a mobil 06-70/330-7626

TIGÁZ hibabejelentés: 06/28/430-488

Falugazdász: 06/30/312-8959

Szennyvízügyelet: 423-938 (munkaidőben)

Mobil: 06-30/450-0847

MI ÚJSÁG FÉNYSZARUN?

Jászfényszaru város lapja.

Kiadja:

Jászfényszaru város Önkormányzata.

Felelős szerkesztő: **Sugár Istvánné**

A szerkesztőbizottság elnöke:

Nádudvari László

Felelős kiadó:

Györiné Dr. Czeglédi Márta

A szerkesztőség címe:

Városi Könyvtár 5126 Jászfényszaru, Fürst S. u. 1.

Tel./Fax: 57/422-265 Mobil: 06/30/233-6954

E-mail: librjfi@mail.datanet.hu

Lapzárta: minden hónap első munkanapja.

<http://www.interj.datanet.hu/miujstag>

Készült:

a VERZÁL-PRINT Kft. nyomdájában

Jászberény, 2004

Felelős vezető: **Purda József**

Táskaszám: 2318

Ára: 65.- Ft

Nyilvántartási szám: B/PHF/482/Szo/1990.

ISSN 1417-894X

Változások az uniós csatlakozás után

Május 1-jén, Magyarország uniós csatlakozásának napján tényleges változások is életbe lépnek. Az uniós területén belül a magyar állampolgárok személyi igazolvánnyal utazhatnak, megszűnik a vám az uniós termékekre, szabadabban vállalatunk munkát, valamint a magyar vállalatok indulhatnak más tagállamok közbeszerzésein és viszont. Az uniós csatlakozás napjától számtalan új törvény, kormány- és miniszteri rendelet, jogszabályi változás lép életbe. Ezekből válogattuk ki azokat, amelyek hatással lehetnek mindennapjainkra május 1-je után.

A négy szabadság elve alapján a személyek, a szolgáltatások, a tőke és az áruk szabad mozgása immár a tíz országra is kiterjed, igaz, egyelőre néhány korlátozással, például a munkapiacra. Az élet más területein azonban sokkal szabadabban mozoghatnak a magyar állampolgárok az unióban.

Szabadabb bankügyletek

Az európai uniós csatlakozást követően a magyar állampolgárok a 25 tagú Európai Unió bármely tagállamában kezdeményezhetnek bármilyen banki ügyletet - közölte dr. Istvánovics Éva, a Magyar Bankszövetség vezető jogtanácsosa. Ez a számlanyitástól a betételhelyezésen át egészen a hitelfolyósításig kiterjedhet, természetesen csak abban az esetben, ha az ügyfél megfelel a külföldi pénzintézetek elvárásainak. Az uniós csatlakozással együttjáró piacnyitás hatására várhatóan olyan pénzintézetek szolgáltatásaihoz is hozzáférhetünk - az EU-ban alkalmazott feltételek szerint -, amelyek eddig nem jelentek meg a magyar piacon. Ez lehetőséget teremthet a túl magas kamatú, forintalapú, magyarországi folyósítású hitelek (például az áruvásárlási hitel) kiváltására más EU-s tagállamban működő pénzintézet euróalapú, így alacsony kamatozású hitelére.

Azok a pénzintézetek, amelyek már hazánkban is nyújtanak szolgáltatásokat, bizonyos hiteleket várhatóan csak magyarországi leányvállalatukon keresztül folyósítanak majd. Így például az Erste Bank ausztriai központjától azt a tájékoztatást kaptuk, hogy Magyarországon lévő ingatlan vásárlásához csak az Erste Bank Hungary Rt. jelzáloghitel-konstrukciók vehetők igénybe, más típusú hitelek minden uniós és nem uniós tagállam polgára számára azonos feltételekkel, megfelelő biztosítékok megléte esetén igényelhetők az ausztriai bankfiókokban.

Személyivel az unióba

Május 1-től a régi és az új személyi igazolvánnyal is utazhatnak az uniós tagállamokba.

A csatlakozás napjától a 14 éven felüli magyar állampolgárok személyi igazolvánnyal is utazhatnak az uniós tagállamokba és még néhány országba, valamint a közúti határátkelőknél és a repülőtereken könnyített ellenőrzésen kell csak átesniük. Ugyancsak személyi igazolvánnyal léphetnek a Magyar Köztársaság területére azon uniós tagállamok állampolgárai, ahol létezik ez a típusú azonosító személyi okmány.

Azonban a kezdeti időszakban célszerű lesz az útlevelet is magunkkal vinni, a kellemtelenségek elkerülése végett. Az uniós belső határokon, amelyekhez május 1-jétől Magyarország osztrák, szlovák és szlovén határszakaszai is tartoznak, megszűnik az áruellenőrzés, és a személyforgalom kontrollját a kedvezményezett állampolgárok esetében könnyített rendszerű ellenőrzés váltja fel. Ez azt jelenti, hogy az utasokat csak egyszer állítják meg, és egyszer kéri el úti okmányait. Csak azon a néhány határátkelőn marad meg a jelenlegi rendszer, ahol az átalakítás biztonsági kockázattal vagy nagy anyagi ráfordítással járna, valamint ahol kicsi a határforgalom. A repülőtereken a csatlakozás napjától a magyar állampolgárok az uniós ellenőrzés sávjába kell állniuk, és repüléskor is használható a személyi igazolvány a tagállamokban.

A vásárlás országában fizetünk áfát

Május elsejétől több ponton változnak az általános forgalmi adó szabályai is. Az Európai Unióban érvényes, a hozzáadott érték alapú forgalmi adó rendszerének általános szabályait összefoglaló irányelv május elsejét követően érinti a hazai áfaszabályozást is. A szabályozás értelmében megszűnik az uniós tagállamokban történő vásárlás esetén az áfa - legtöbbször a határon történő - visszaigénylésének lehetősége. A természetes személyeknek május elsejétől alapesetben a termék vásárlási helye szerinti adómértéket kell megfizetniük (az áfakulcsok mértéke az egyes uniós tagállamokban jelentősen eltér). Ennek az adónak a megfizetését követően a megvásárolt terméket az uniós bármely tagállamból bármely tagállamba további adó- és vámteher nélkül lehet szállítani.

A nem uniós tagállamokkal folytatott kereskedelemre (az exportra és az importra egyaránt), valamint az utasforgalomra a jelenlegi szabályok lényegében változatlan formában maradnak fenn. Így változatlanul adómentesen lehet nem helyben fogyasztásra szánt árut vásárolni a repülőtéren vámmentes üzletekben annak az uniós állampolgárnak, aki beszállókártyával igazolja, hogy az EU területén kívülről kíván utazni.

Erősebb fogyasztóvédelem

Magyarország a fogyasztóvédelem szabályozási intézményrendszerében felzárkózott az uniós követelményekhez. A fogyasztóvédelmi törvény márciusi módosítása után a hazai szabályozásban hangsúlyosan szerepel a termékbiztonság kérdése. A forgalmazó például köteles jelezni a piacfelügyeleti szervezetnek, ha nem biztonságos árut észlel. A fogyasztók tájékoztatásában kiemelt szerepet játszik a címkézésen lévő információ, az új szabályozás szerint az Európai Gazdasági Térségből származó áruknál nem kell feltüntetni a származási helyet, de ettől el lehet térni abban az esetben, ha marketing- vagy egyéb szempontok indokolják. Harmadik országból - tehát EU-n kívülről - származó áruk esetén fel kell tüntetni a

származási helyet. Élelmiszereknél fontos az egyértelmű információk feltüntetése, és a címkén szereplő tájékoztató nem lehet félreérthető.

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamarával a gazdasági minisztérium megkötötte a békéltető testületek működtetésére vonatkozó ez évi támogatási szerződést. A jövőben nem kell eljárási díjat fizetni a békéltető testületekhez forduló fogyasztóknak. A fogyasztóvédelmi törvény szabályozza azt is, hogy a testület határozatát, ajánlását a fogyasztóvédelmi felügyelőségeknek nyilvánosságra kell hozniuk.

Nem fizetünk vámot uniós termékre

A május elsejétől hazánkban is érvényes közösségi vámrendszer sok újdonságot nem jelent a gazdálkodók számára - mivel az elmúlt években fokozatosan beépítették a hazai vámszabályozásba az uniós előírásokat -, ám a vámélejárások, főként a nagyszámú és gyakran változó jogszabály miatt, az eddiginél bonyolultabbá válnak. Jelentős újdonságot elsősorban a közös kereskedelempolitika bevezetése fog jelenteni.

Május elsejétől így hatályukat veszítik a hazánk és a nem EU-tagállamok között érvényes megállapodások, és helyükbe az ezektől eltérő előírásokat megfogalmazó EU-s kereskedelmi vagy társulási szerződések lépnek.

Május 1-jétől új vámárnyilatkozat-kiadó informatikai rendszer működik a vámhivatalokban. Ez integrálja az uniós és a magyar nemzeti vámszabályokat tartalmazó adatbázisokat.

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás után Magyarországnak is alkalmaznia kell az uniós piacvédő, úgynevezett dömpingellenes vámszabályait. Ilyen vámkat körülbelül 80-100 termékkel szemben léptetett életbe az Unió. Az EU-ban ugyanakkor vannak időszakos vámmentesítések, amikor meghatározott termékekre az EU úgynevezett vámkontingenseket állapít meg. Tavaly az EU a csatlakozó tíz országtól 350-400 kérelmet kapott, ebből háromszázat hazánk nyújtott be. A benyújtottakból 15 kérelmet fogadott el Brüsszel, ebből 12 érkezett Magyarországról az uniós központjába. Autóbehozatal. Ha EU-tagállamból hoz be valaki autót, azt az egységes belső piac léte miatt további alakíságok (vámkezelés) nélkül teheti meg, hatósági eljárással tehát kizárólag csak a forgalomba helyezettetés kapcsán találkozhat. Fizetni kell azonban regisztrációs adót.

A harmadik (tehát nem EU-tag) országban történő vásárlás esetén az államhatáron változatlanul le kell folytatni a vámélejárás, a vám mértékét illetően azonban két eset lehetséges: amennyiben a kérdéses jármű az EU-ból származik, a behozatal során alkalmazandó vámmérték nulla százalék. Az EU-n kívüli származású jármű esetében továbbra is fennáll a vámfizetési kötelezettség, kedvező változás azonban, hogy a jelenleg alkalmazott vámmérték termékesopontként differenciált mértékben, de átlagosan 30-40 százalékkal csökken.

Forrás: www.magyarorszag.hu

Kérdések és válaszok – Pályázatok az unióban

Az EUFÓRUM ötödik alkalommal Szekszárdról jelentkezett. A borairól híres tolnai megyeszékhelyen az uniós pályázati rendszerrel kapcsolatos kérdésekre válaszoltak a rendezvény előadói.

– *Gondolkodik-e a kormány azon, hogy milyen megoldást dolgozzon ki az utófinanszírozás és a támogatási szerződések közötti időben a pályázók és a pályázati célok eléréséhez szükséges eszközök biztosítása érdekében?*

A kormány 2003-ban 4,4 milliárd forintos nyitott pályázati alapot hozott létre az önkormányzatok részére. Ez az alap alkalmas arra, hogy különösen a nehéz helyzetben lévő, vagy nagyon nagy munkanélküliséggel sújtott területek az általuk jelzett EU-s pályázatok önrészenek finanszírozásához támogatást kaphassanak. Ennek a gyakorlati megoldása az, hogy egy párhuzamos pályázatot kell eljuttatniuk az adott megyei kincstári szervezeteken keresztül, és amennyiben sikeres az EU-s pályázat, és a másik pályázat formai követelményeit is megfelelően készítették elő, akkor az önrészhez teljes vagy részleges támogatást kaphatnak. Másrészt ma csaknem valamennyi Magyarországon

működő kereskedelmi bank örömmel finanszírozza ezt a folyamatot.

– *Sokszor kell több helyen is pályázni ahhoz, hogy egy beruházáshoz összejöjjön a szükséges összeg. Számíthatnak-e az önkormányzatok, főként a kistélepléseken arra, hogy egyszerűbben, kevesebb forrásból tudják megvalósítani terveiket?*

– Ha több település áll össze, akkor a pénzügyi konstrukció összeállítása egyszerűbb. Ráadásul így valószínűbb, hogy kevesebb forrásból meglehetősen valószínűleg megvalósítani egy beruházást. Ugyanakkor igaz, hogy nem egyszerű létrehozni azt a konzorciumot, amely egy nagy összeget és energiákat felemészítő projektet tervez.

– *Mi az első lépcső, amin túl kell jutnia egy pályázónak?*

– Elsősorban definiálni kell, hogy mit is akar megvalósítani. Utána kell ehhez, megfelelő forrásokat keresni. Nem azzal kezdődik egy pályázat kidolgozása, hogy mekkora összeghez szeretnének jutni. Később fontos az eredeti elképzelések pontos megvalósítása, hiszen akár évekkel később megjelenhet egy brüsszeli tisztviselő, aki elmagyarázhatja, hogy sajnos mivel az európai adófizetők, így a magyar adófizetők

pénzét nem ott, nem úgy és nem arra használták föl, mint ahogy arról szó volt, vissza kell fizetni a korábbi támogatást a büntetőkamatokkal együtt.

– *Milyen költségekkel kell számolnia egy pályázónak? Van erre vonatkozó általános mérőszám?*

– Körülbelül 80-85 százalék a projektek megvalósítására jut, és körülbelül 15-20 százalék a költségekre.

– *Mennyit kérhetnek a pályázatírók, tanácsadók?*

– A pályázatírói díj néhány százezer forint, a sikerdíjak azonban 6 százalék körül kezdődnek és akár 12 százalék fölé is emelkedhetnek.

– *Mennyiben változnak a vidékfejlesztési pályázati célok a jelenlegi programokhoz képest?*

– A jöveímetek tekintve nem változnak. A cél viszont az, hogy a magyar gazdák ne csak termeljenek, hanem tanulják meg eladni termékeiket. A termeléstechológiától az információs technológia felé kell elmozdulni ahhoz, hogy kellőképpen versenyképessé tudjuk tenni a magyar mezőgazdaságot.

Forrás: www.mtv.hu

A LEADER-programról – 2. rész

Nemzetek közötti együttműködés

A vidékfejlesztés bármely területén támogatja a javak előállításának és a szolgáltatások nyújtásának közös tervezési, megvalósítási és marketingprojektjeit.

Hálózatépítés

A vidéki térségek közötti aktív szolidaritás kialakítása, valamint az összes érintett közösségi teljesítmény-, tapasztalat- és know-how-csere.

Végrehajtás:

A szubszidaritás elvének megfelelően a LEADER-program végrehajtását olyannyira decentralizálják, amennyire csak lehetséges. A Bizottság a tagállamokkal való partneri kapcsolatokban vitatja meg a regionális, vagy nemzeti programok tartalmát, s a továbbiakban közvetlenül már nem avatkozik bele.

Első szakasz:

Regionális szinten „tervezési és döntéshozó partnerség” működik, amely mindazon szervezeteket magában foglalja, amelyek nemzeti szinten társfinanszíroznak. E partnerek regionális LEADER-programot állítanak össze, amely a potenciális helyi kezdeményezettek által felvázolt, s elfogadásra benyújtott speciális tevékenységek szintézise.

Második szakasz:

A Bizottság döntése alapján a támogatás formája a partneri kapcsolatban alakul ki (operatív program, éves bontású integrált globális támogatás, a kezdeményezés élettartamára, vagy többéves szerződések).

A programokat a regionális döntéshozó partneri viszonyban hajtják végre, amelyben a nemzeti társfinanszírozók is képviselve vannak.

A kezdeményezés menedzselésének, irányításának decentralizálása, valamint az innováció és modellértékűség hangsúlyozottsága miatt fontos a LEADER folyamatos értékelése. Minden regionális programnak tartalmaznia kell a különböző projektekre és a program egészére vonatkozó, a folyamatok értékelésre vonatkozó mechanizmust.

A LEADER-program számos tanulsággal, hasznosítható tapasztalattal szolgál számunkra:

– A helyben lakóknál jobban senki sem ismer(heti) a helyi gondokat. A legelső a kistérségi szint a meghatározó.

– A Közösség az érdekeltek legszélesebb körét bevonja a fejlesztési folyamatba. Az együttműködés, az együttgondolkodás összehozza a különböző szférák szereplőit.

– Az alulról jövő kezdeményezésekből a teendők gazdag tárháza állt össze. A projekt tevékenységek három fő csoportba sorolhatóak:

– A területi azonosságtudat erősítése: építészeti és természeti örökség helyreállítása helyi termékek, helyi közösségek támogatása

– Hálózat: összekapcsolva a kisvárosi központokat a környező vidékkel

– Új kommunikációs technikák használata

tán alapuló tevékenységek

– Minél nagyobb a tervezésbe való bevonás „mélysége”, annál innovatívabb projektek jöttek létre.

– Kidolgozható és elindítható az alulról építkező vidékfejlesztési kezdeményezés.

– Az elképzelések megfogalmazódásának csomópontjai, a pályázatok elindításának motorjai a megfelelő technikával, eszközökkel bíró körzeti vidékfejlesztési irodák.

– Elkerülhetők a párhuzamos fejlesztések.

– A tevékenységekben közreműködőkhöz pénzkézelő intézmények (pl. takarékszövetkezetek) bekapcsolásával juthat el a pénz.

– A csoportok tevékenységének finanszírozására a hazai forrásokon kívül külső források is bevonhatók. (PHARE-segély, SAPARD)

– A programban különösen fontos szerepet tölt be a környezetvédelem. Számítalan lehetőséget kínál:

– A vidék ökológiai kezelése

– A pazarlás megfékezése a szennyezések csökkentésével, a hulladék újrahasznosításával.

– Ökorendszerek védelme, a természeti erőforrások átfogó kezelése.

– Ökoturizmus fejlesztése.

– A vidékfejlesztéshez kapcsolódó ismeretek megszerzéséhez, a gondolkodásmód elterjesztéséhez idő kell, de megfelelő felvilágosító tevékenységgel lerövidíthető.

Közreadja:

Kovács Béláné Pető Magdolna